

POLITICA DE L'EDUCACIO

Professor: Martí Teixidó i Planas

A.- OBJECTIUS

- 1.- Precisar el concepte de "política".
- 2.- Precisar el concepte de "política de l'educació".
- 3.- Conèixer les polítiques mundial, europea, espanyola i catalana de l'educació.
- 4.- Analitzar fets i situacions problemàtiques i pensar possibles mesures polítiques a prendre.

B.- TEMARI

PRIMERA PART: Teoria

1.- La política

- 1.1.- Modalitats de la realitat social: el privat i el públic
- 1.2.- Significats de "política"
- 1.3.- Biologia del fet social
- 1.4.- Política, Bé Comú i domini
- 1.5.- Política, racionalitat i decissió
- 1.6.- Societat: política i participació social

2.- Política de l'educació

- 2.1.- Teleologia de l'acte educatiu
- 2.2.- Peideia, Ethos, Oikonomia, Politeia
- 2.3.- Poder legislatiu i educació
- 2.4.- Poder executiu i educació
- 2.5.- Models democràtics i models dictatorials
- 2.6.- Micropolítica a la institució escolar

SEGONA PART: Praxi

3.- Legislació bàsica

- 3.1.- Internacional
- 3.2.- Europea
- 3.3.- Espanyola
- 3.4.- Catalana

4.- Organitzacions fonamentals

- 4.1.- UNESCO i B.I.E.
- 4.2.- Consell d'Europa i Comunitat Econòmica Europea
- 4.3.- Ministerio Español de Educación i Consejo Escolar del Estado
- 4.4.- Conselleria d'Ensenyament, Consell Escolar de Catalunya i Institut Català de Noves Professions

TERCERA PART: Intervenció sobre la pràctica

5.- Estudi de casos

Durant el curs es desenvoluparà la tècnica d'estudi de casos aplicada a fets i situacions apareguts als mitjants de comunicació de masses o bé donats a conèixer per el professor a partir de situacions reals recents.

A títol d'exemple: famílies que no volen dur els fills a l'escola i els eduquen a casa; absentisme escolar; coeducació i pràctica esportiva sexista; signes d'identitat religiosa (el chador); signes de conducta sexual (gais-lesbianes); incapacitat dels pares per a l'educació familiar; gays-lesbianes i educació de fills; repressió sexual i pressió sexual, infants maltractats per acció o per omisió, la inhibició educadora de la família,...

En tots els casos, l'anàlisi ha de conduir a la proposta de possibles mesures polítiques a prendre en una societat plural i democràtica.

C.- **METODOLOGIA**

La primera part del programa l'exposarà el professor. La segona part serà objecte de recerca i d'exposició per part d'equips de treball. La tercera part es desenvoluparà al llarg del curs per assignació individual rotativa de ponència i fòrum dels assistents preparant el resum per a edició conjunta.

D.- **AVALUACIO**

Hi haurà tres avaluacions: una de les lectures, una altra del treball d'equip i una corresponent al programa.

S'evaluarà el procés d'aprenentatge en dos períodes trimestrals.

L'avaluació comprén valoració de tres parts que s'han de superar independentment:

- a). El programa exposat pel professor o guiat per al seu estudi serà valorat a través d'examen
- b). S'hauran de presentar un treball trimestral: lectura i recensió d'un llibre al primer; treball d'equip (3-4) d'un dels temes de la segona part
- c). Contribucions orals personals lliures incloent la obligada de presentació d'un estudi de cas segons agenda programada.

E.- BIBLIOGRAFIA

Obres de situació general de les necessitats i problemes educatius

COOMBS, Ph. H., 1985, La crisis mundial de la educación. Perspectivas actuales, Santillana, Madrid

FAURE, E. i Comissió UNESCO, 1972, Aprender a ser, Alianza Universidad, Madrid, 1973

UNESCO, 1984B, Sobre el futuro de la educación. Hacia el año 2000, Narcea, Madrid, 1990.

Obres de consulta bàsica

D/ENSENYAMENT G.C., 1991, Els sistemes educatius a Europa. Elements per a una descripció. D/Ensenyament i Patronat Català Pro-Europa

DIAGONAL/SANTILLANA, 1983, Diccionario de las Ciencias de la Educación (DCCE), Santillana, Madrid, 1983

EURO-DICCIONARI, 1992 elaborat per l'Oficina de Cooperació Educativa i Científica amb la Comunitat Europea del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

FUNDACION SANTILLANA, 1990, Prospectiva, reformas y planificación de la educación, Documentos de un debate (IV Semana Monográfica), Fundación Santillana

Mº EDUCACION Y CIENCIA, 1989, Libro Blanco Para la Reforma del Sistema Educativo, MEC

UNESCO/SANTILLANA, 1992, Informe mundial sobre la educación 1991, Santillana/UNESCO

Obres de lectura indicada

APPLE, M.W., Educación y poder, Paidós/MEC, Barcelona

ARANGUREN, J.L., Ética y política, Ed. Guadarrama, Madrid, 1963

ARIONDO, J., Education et politique, Ed. Gauthier-Villars, Paris, 1977

BALL, S.J., Micropolítica en la escuela. Hacia una teoría de la organización escolar, Paidós/MEC, Barcelona

BARBIANA, Alumnes de l'escola, 1969, Carta a una mestra, Nova Terra-Hogar del Libro, Barcelona

- BERNARDI, B., 1991, Uomo, cultura, società. Introduzioni agli studi demo-etno-antropologici, Francoangeli, Milano
- CALVEZ, J.Y., Introducción a la vida política, Ed. Estela, Barcelona, 1969
- DUVERGE, M., Introducción a la política, Ed. Ariel, Barcelona, 1970
- FREIRE, P., La naturaleza política de la educación. Cultura, poder y liberación, Paidós, MEC, Barcelona
- FREUND, J., L'essence du politique, Ed. Sirey, Paris, 1965
- FULLAT, O., Las finalidades educativas en tiempo de crisis, Ed. Hogar del Libro, Barcelona, 1982
- FULLAT, O., "Civisme. Utopia necessària i inútil", ENRAHONAR, núm. 12, 1985
- FULLAT, O., "La negociació política", Questions de vida cristiana, núm. 135-136, 1987
- FULLAT, O., "La violencia, categoría educacional", Ciencias de la Educación, núm. 130, 1987
- FULLAT, O., "Educació i nació", Questions de vida cristiana, núm. 143, 1988
- FULLAT, O. i FONTAN, P., Politeya, Ed. Vicens Vives, Barcelona, 1982
- GINER, S., 1985, Comunió, domini, innovació. Per una teoria de la cultura, Laia, Barcelona
- GRAELL, F., Nacionalisme i Humanització, Ed. Ariel, Barcelona, 1972
- HUSEN, T., Nuevo análisis de la sociedad del aprendizaje, Paidós/MEC, Barcelona, 1988
- LATORRE, A., Introducción al derecho, Ed. Ariel, Barcelona, 1972
- LEGRAND, L., Les politiques de l'éducation, P.U.F, Paris, 1990
- MARAVALL, J.M., 1984, La reforma de la enseñanza, Laia, Barcelona
- MARCUSE, H.-HABERMAS, J., 1978, Teoría y política, Teorema, València, 1980
- MENDEL, G.-VOGT, CH, 1975, El manifiesto de la educación, Siglo XXI, Madrid, 1976
- MILLON-DELSON, CH.: Les idées politiques au XX siècle, P.U.F, 1991
- MONTENEGRO, W., Introducción a las doctrinas político-económicas, Ed. F.C.E., México, 1956.
- NEMO, PH., 1991, Pourquoi ont-ils tué Jules Ferry?. La derive de l'école sus la Vè. République, Barnard Grasset, Paris
- PALLACH, J., 1975, La democràcia, per fer què?, Nova Terra, Barcelona, 1976
- ROTGER, J.M. (coord.), 1990, Sociologia de l'educació, Universitat de Barcelona/Universitat Autònoma de Barcelona/Estudis Universitaris de Vic, Eumo, Vic
- SARRAMONA, J., 1993, Como entender y aplicar la democracia en la escuela, CEAC, Barcelona
- STIRN, F., Violence et pouvoir, Ed. Hatier. Paris, 1978.

TOUCHARD, J., Historia de las ideas políticas, Ed. Tecnos, Madrid, 1985

WARNOCK, M., Una política común de educación. Bases para una reforma global, Paidós/MEC, Barcelona

WEBER, M., 1919, La política como profesión, Edición Joaquín Abellán, Tu Espasa Calpe, Barcelona, 1992

Obres complementàries

DECOUFLE, A.C., 1974, La prospectiva, Qué sé?, Oikos-Tau, Barcelona